

Керівництво НАН України в Концепції розвитку академії на 2014–2023 роки робить акцент на інновації та співпраці з бізнесом. Наприкінці 2013 р. Національна академія наук визначилася з пріоритетами своєї роботи на найближче десятиліття. Її керівництво не втрачає надії зробити вітчизняну науку такою ж впливовою у сфері суспільних процесів, як і в розвинутих країнах.

Серед основних цілей – в Україні мають бути наукові дослідження й результати світового класу; установи академії повинні мати визнання за кордоном; мають бути зв'язки науки з промисловістю й бізнесом. У результаті вчені вийшли на підсумковий критерій – наука має впливати на економіку, соціальну й культурну сфери, на життя в державі в цілому.

Це надзвичайно важко зробити в нинішніх умовах і за того фінансування науки, яке сьогодні існує. Газета «День» уже писала, що в Державному бюджеті України на 2014 рік на ці цілі передбачено 2 млрд 660 млн грн – рівно стільки ж, скільки торік. Керівництво НАН говорить, що цього замало, щоб розвивати науку. Потрібно вдвічі більше.

Картину погіршує незадовільна, застаріла матеріально-технічна база: у Концепції розвитку НАН України на 2014–2023 роки зазначається, що понад 75 % наукового обладнання й приладів експлуатують уже понад 20 років. На їх поновлення направляється менше 1 % загального фонду, визначеного державою на науку (має бути не менше 10 %). Непрестижність професії, низькі зарплати, труднощі з житлом не мотивують молодь іти в науку.

Але найважливішою проблемою науковці вважають непривабливий інвестиційний клімат у країні. Саме співпраця науки з бізнесом дає найкращі результати: коли є взаємовигідна співпраця вчених і промисловців.

А. Наумовець, віце-президент НАН України, академік НАН України:

«Інноваційна діяльність – це ключове питання. Я вважаю, що багато негараздів, які є в нашому суспільстві й державі, пов'язані з тим, що академію недостатньо фінансували. Але, можливо, є головна причина: у державі не було створено сприятливого інноваційного клімату, коли підприємці зацікавлені дружити з академічними інститутами й на цій основі створювати нові технології. Наука Фінляндії отримує 60–70 % коштів на свій розвиток від зацікавлених бізнесменів. Ось про що ми мріємо: щоб держава відповідним законодавством дала нам можливість заробляти кошти самостійно; звичайно, бюджетні нам також потрібні. Тому в Концепції ми ставимо завдання розвивати технічний потенціал академії для забезпечення реальних потреб розвитку України, розвивати інфраструктуру, зокрема технопарки».

Основні проблеми, які стосуються інвестиційного клімату, – у законодавчій площині. Вони пов'язані із зобов'язаннями щодо захисту інтелектуальних прав, регуляторної політики, нерівноправності умов для зовнішніх і внутрішніх інвесторів.

Також, на думку науковців, інвестиційний клімат значною мірою залежить від політичної та економічної стабільності в державі.

У Концепції також ідеться про проблеми, які є в академії, і шляхи їх вирішення. Зокрема, ідеться про поліпшення координаційної аналітичної роботи, підвищення ефективності наукових досліджень, збільшення частки фундаментальних досліджень і спрямування їх на виконання прикладних завдань; розширення практики досліджень, які виконуються за комплексними програмами, проведення експертизи й стимулювання публікацій у рейтингових журналах, співпраця з університетами тощо.

В. Мачулін, головний учений секретар НАН України, академік НАН України:

«Пріоритетними тематичними напрямками розвитку науки й техніки на період до 2020 р. є, по-перше, фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем; по-друге, розвиток інформаційних і комунікаційних технологій; по-третє, енергетика та енергоефективність; по-четверте, раціональне природокористування; по-п'яте, нові технології профілактики й лікування найпоширеніших захворювань; по-шосте, створення нових матеріалів і речовин.

Першочергово ми приділяємо увагу державним програмам, затвердженим Кабміном, які й фінансуються ним (на сьогодні Академія наук бере участь у виконанні чотирьох програм). У нас є 50 наукових установ, які в рамках цих програм виконують близько 200 проектів. Ми сформували 20 академічних цільових наукових програм. У їх реалізації беруть участь 100 установ, вони втілюють 700 наукових проектів. Також ми організували й здійснюємо конкурс науково-технічних проектів, які мають інноваційну спрямованість. Щорічно ми фінансуємо близько 40 таких проектів (практично кожен п'ятий із заявлених). Якщо сьогодні приблизно 25 % коштів із загального академічного бюджету виділяється на конкурсну тематику, то Концепція передбачає збільшення цього відсотка до 50» *(Керівництво НАН України в Концепції розвитку академії на 2014–2023 роки робить акцент на інновації та співпраці з бізнесом // Національна академія наук України (<http://www.nas.gov.ua>). – 2014. – 21.01).*